

til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, svarede man ganske aabenhjertigt, at man havde virkelig ingen Planer ud over et Raad til Fagforeningerne om at give Arbejdet frit og arbejde for den Løn, man kunde faa. Man gav desuden Anvisning paa, at Arbejdsløshedsunderstøttelsen helt eller delvis skulde ophøre. Til Dato foreligger der heller intet andet. De Planer, der foreligger, og som man giver Udseende af at være Kriseplaner, maa uvægerlig føre til Forøgelse af Arbejdsløsheden og Forværrelse af Krisen. Gennemføres de, maa de nødvendigvis medføre mindre Omsætning og mindre Produktion og følgelig forøget Arbejdsløshed. De har allerede ved deres Fremkomst bevirket en betydelig Svækkelse for Erhvervslivet. Hvis det højtærede Ministerium vilde sende Udsendinge ud til de handlende og spørge, hvorledes det er gaaet efter disse Forslags Fremsættelse, vil man faa at vide, at Omsætningen er gaaet ned fra samme Øjeblik, Forslagene fremsattes. Det er klart, at de Folk, der venter en saa brutal Nedsækning, i Tide maa begynde at indstille sig paa at være sparsommelige, de skal jo opspare, hvad der er nødvendigt til Livets Ophold, til at betale Skatter med og til andet.

Det Lovforslag, jeg har den Ære at anbefale, er altsaa af en lignende Beskaffenhed som det, jeg i Oktober Maaned fremsatte paa den daværende Regerings Vegne, og som gik ud paa at yde Støtte til dansk Erhvervsliv. Jeg tør vel sige, at det er det eneste positive Forslag, der fik forøget Tilslutning hos Vælgerne den 2. December. Venstres og de Konservatives Stemmemgang blev nemlig ikke givet til noget bestemt Forslag, men til en Række Talemaader og Løfter, som ingen rigtig kunde faa Hold i, og som ogsaa i deres sande Form viste sig at være meget lidt værdifulde overfor Erhvervskrisen. Men den daværende Regering fik, da den gik ud med sine Forslag, 28 000 Stemmer flere paa Valgdagen.

Det i Oktober forelagte Lovforslag er jo kendt i sine Enkeltheder, og det, der foreligger her, er ikke principielt forskelligt fra det. Det indeholder for det første Tilskud, Laan og Kreditter til Haandværk og Industri, endvidere Midler til Grundforbedringsarbejder, Kreditter til Driftslaane-foreningers forøgede Virksomhed, Moratorium for en Gruppe Statshusmænd, der er særlig ramte, Moratorium for Landbruget i Almindelighed i Overensstemmelse med det Forslag, der under Forhandlingerne blev ført ind i Loven, medens det oprindeligt var tænkt at skulle være fremsat som et

selvstændigt Lovforslag, dernæst et Afsnit om fortsat Støtte til Boligbyggeriet, om Midler til Iværksættelse af offentlige Arbejder, altsaa saadanne Nødforanstaltninger, som man sædvanligvis har iværksat, og endelig Planerne om Tilvejebringelsen af Midlerne til disse Foranstaltninger. Den første Del, som angaar en Forøgelse af Ullaanssummen til Haandværk og Industri, anser jeg, som man vil vide, for den mindst betydningsfulde, den Del, der ikke har saa overvældende stor Interesse. Hvorimod den anden Bestemmelse om de 20 Millioner, indenfor hvilke Staten skal kunne yde Garanti for Laan, er af overordentlig stor Betydning, idet dette Beløb tænkes anvendt til en Forbedring af Teknikken, til en Omlægning af Driften, til Koncentration og lignende, hvortil der yderligere føjes 2 Millioner som Tilskud, naar Maskiner og andre tekniske Hjælpemidler til den her nævnte Omlægning fremskaffes fra dansk Produktion. Jeg anser dette for et Hovedpunkt i Forslaget, fordi dette Spørgsmaal ganske afgjort, hvad enten Venstre synes om det eller ikke, bliver et brændende Spørgsmaal et godt Stykke ud i Fremtiden. Den Meningsløshed, at der i et lille Land som Danmark bestaar 82 000 selvstændige Bedrifter i Haandværk og Industri, maa vel en Gang bringes til Ophør. Hvis man skal tilvejebringe konkurrenceedygtige Virksomheder i Danmark, er der formentlig ingen Tvivl om, at saa maa man indrette sig konkurrencemæssigt overfor den øvrige Verden, og at et Land, der som Danmark har set sin Industri vokse ud fra en uhyre spæd Begyndelse, yder Støtte til en forstandig Udvikling, skulde jeg anse for saare nærliggende under Hensyn til de store Vanskeligheder, som Danmark i øvrigt vil faa med at klare Beskæftigelsesproblemet i Fremtiden. Dette Problem er virkelig allerede brændende. Med den formindskede Udvandring og med den Tilstand, at Landbruget ikke er i Stand til at beskæftige den voksende Befolkning, maa man fornuftigvis gaa til andre Foranstaltninger. Hvis Regeringen vil gaa til en dybtgaaende Jordreform, kan man naturligvis for en Tid skyde Spørgsmaalet om Industriens Udvikling fra sig. Eller hvis det, som jeg ogsaa en Gang har nævnt, er Ministeriets Hensigt at gaa til en Masseeksport af Mennesker til fjerne Steder, kan det ogsaa være, man kan slippe over det. Men vil man ikke det, maa man utvivlsomt gaa i Lag med den tredie Mulighed, som her foreligger udformet, og som ogsaa har vundet særdeles stor Tilslutning baade i Rigsdagen og ikke mindst